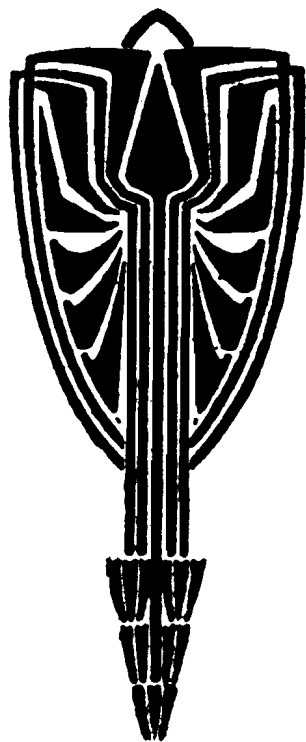


WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ



N^o 10

PAŹDZIERNIK

1933 R.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 10

Październik

1933 r.

Warunki prenumeraty „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej”:

Rocznie 6. Prenumeratę przysyłać należy pod adresem:
kwartalnie 1.50 Wilno, ulica Metropolitalna Nr. 1.

Konto P. K. O. Nr. 80.742.

SPIS RZECZY.

1. NA ŚWIĘTO CHRYSTUSA-KRÓLA	1
2. WYJAZD J. E. KSIĘDZA ARCYBISKUPA-METROPOLITY WILEŃSKIEGO ROMUALDA JAŁBRZYKOWSKIEGO AD LIMINA APOSTOLORUM DO RZYMU	3
3. ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	5
4. REFERAT POMOCY PRAWNEJ DLA CZŁONKÓW ORGANIZACJI AKCJI KATOLICKIEJ	7
5. KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (Kobiet)	9
6. KATOLICKI ZWIĄZEK MĘŻCZYZN	12
7. KRÓTKIE WSKAZÓWKI DLA GOSPODYŃ I GOSPODARZY	14
8. ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ	17
9. ARCHIDIECEZJALNY ZWIĄZEK TOWARZYSTW DOBROCZYNNOŚCI „CARITAS“	30

REDAKTOR: *KS. FRANCISZEK KAFARSKI.*

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, ul. Metropolitalna Nr. 1. Telef. Nr. 7-83

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie, Metropolitalna 1. Telef. 14-49.

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 10

Październik

1933 r.

N-r październikowy Wiadomości Akcji Katolickiej Archid. Wil. oddajemy z opóźnieniem z powodu niewykonania na czas przez drukarnię.

NA ŚWIĘTO CHRYSTUSA - KRÓLA.

Akcja Katolicka to armja żołnierzy walczących o panowanie Chrystusa. To armja walcząca dziś z całym światem, posiadająca wrogów zawziętych i silnych we wszystkich środowiskach ludzkich.

Walczymy. Tak jest, walczymy w całym tego słowa znaczeniu, ze wszystkimi objawami zła, które jak czarne trujące kwiaty wyrastają wszędzie tam, gdzie ich nie posiano.

Walczymy, bo najgorętszem pragnieniem serc naszych i niewzruszonym przekonaniem rozumów naszych jest:

Chrystus Pan i Król! Jego prawa winny układać stosunki między ludźmi, regulować życie i współżycie społeczeństw, narodów i państw.

Miłość, to największe Jego --- Boże przykazanie, winna być motorem wszelkich poczynañ, ona jak klamra jakaś nieziemska łączyć winna robotnika i pracodawcę, bogatego i ubogiego, mędrca, inteligenta i prostaczka.



Lecz miłości tej niema. Świat odpadł od Boga i Jego przykazań! Świat, stwarzając sobie różne bożki, chce rozwiązywać i regulować życie społeczeństw poza prawami Bożemi, a nawet wbrew nim.

Przeciwko katolicyzmowi i jego prawom dziś walczy zepsuty inteligent, który pod sztandarem laicyzmu chce budować życie społeczne.

Walczy bogaty przedsiębiorca, który nadmierne, z krzywdą pracownika, uzyskane dochody chce zużywać tylko i wyłącznie dla zaspokojenia swoich prywatnych potrzeb i zachcianek.

Walczy zaślepiony hasłem „walki klasowej“ robotnik, otwarcie i głośno wyrzekając się Boga na olbrzymich obszarach zbolszewizowanej Rosji.

Skoro więc nowoczesne pogaństwo we wszystkich swoich przejawach, od złych i błędnych kierunków filozoficznych, podważających zdrowy porządek myśli wśród inteligentów aż do symplicystycznego bezbożnictwa otumanionego robotnika i chłopca, występuje otwarcie do walki i my musimy tę walkę podjąć.

Musimy nie tylko bronić kultury i cywilizacji chrześcijańskiej, nie tylko osłaniać ją od ataków, ale iść i zwyciężać przeciwników. Rozpalać na nowo ogień wiary i miłości Boga tam, gdzie pogasły lub przyciemniały.

Na bezbożne hasło komunistów: Niema Boga i nie było, mamy odpowiedź, którą nam podaje Najdostojniejszy Episkopat: „Bóg Panem i celem naszym“.

Tegoroczne Święto Chrystusa-Króla, Święto Akcji Katolickiej — tej armji Chrystusowej, walczącej przeciwko wszystkiemu, co złe, powinno być olbrzymią manifestacją walczącego świata katolickiego.

Powinno wykazać, iż jest w nim nie tylko wola obrony świętych zasad wiary, ale i wola zwycięstwa i tego zwycięstwa pewność.

Powinno wykazać, iż jest w nas siła i moc, płynąca nie z pychy ludzkiej, ale z wiary mocnej i ukochania wszystkiego co dobre katolickie Boże!

Tę wiarę mocną krzepią jeszcze słowa Boga-Człowieka, który odchodząc z tego świata rzucił hasło wszystkim tym, których siły osłabną w tej walce olbrzymiej, na przestrzeni wieków toczonej: „Ufajcie, Jam zwyciężył świat“.

Niech więc dnia tego rozpalą się serca katolickie, niech nie zabraknie nikogo z nas w uroczystych pochodach i procesjach, niech przez całą ziemię przebiegnie jeden okrzyk:

CHRYSTUS — KRÓL I PAN NASZ!!!

Wyjazd J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego Romualda Jałbrzykowskiego ad limina Apostolorum do Rzymu.

W dniu 30 września b. r. Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Romuald Jałbrzykowski Metropolita Wileński, wyjechał ad limina Apostolorum do Rzymu.

Społeczeństwo wileńskie pragnąc zmanifestować swój hołd i podkreślić synowską cześć dla Stolicy świętej, a jednocześnie dać wyraz swego przywiązania do Arcypasterza, postanowiło uroczystie pożegnać wyjeżdżającego księdza Arcybiskupa.

W dniu wyjazdu pod Ostrą Bramą zgromadziły się delegacje organizacyj religijnych i społecznych ze sztandarami i tłumy wiernych. Ponad 70 sztandarów powiewało nad głowami zgromadzonych przed kaplicą Ostrobramską tłumów.

Jego Ekscelencja Ks. Arcybiskup jadąc na dworzec zatrzymał się na krótkie nabożeństwo przed obrazem Najświętszej Maryi Panny Ostrobramskiej. Tutaj po Mszy św. odprawionej przez ks. kan. Chaleckiego, pożegnał odjeżdżającego Arcypasterza

ks. kan. Adam Sawicki Kanclerz Kurji, w kilku słowach wyrażając uczucia zebranych.

Po nabożeństwie delegacje organizacyj, ze sztandarami korporacyj akademickich na czele, udały się na dworzec, aby tam raz jeszcze w chwili odjazdu manifestować swoje uczucia.

W sali recepcyjnej dworca spotkali przybywającego J. E. przedstawiciele wszystkich warstw społeczeństwa wileńskiego i wiele osób przybyłych z prowincji. Ks. Jerzy Andrukonis witając J. E. wręczył mu z prośbą o doręczenie Ojcu św. skomponowaną przez siebie kantatę na cześć J. Św. Ojca świętego Piusa XI. Słowa kantaty są dostosowane do muzyki skomponowanej przez dziś już nieżyjącego ks. Frezy-Brazisa.

Po przywitaniu się Ks. Arcybiskup wychodzi na peron, aby dokonać przeglądu zebranych organizacyj.

Arcypasterz z trudem przeciska się przez szpaler organizacyj, gdyż raz poraz zebrane tłumy przerywają szeregi organizacyj, aby móc otrzymać błogosławieństwo z rąk Arcypasterza.

Nadchodzi chwila odjazdu. Pociąg rusza przy dźwiękach orkiestr Ks. Salez. i SMP., żegnany gromkimi okrzykami „niech żyje!”

Lecz nie tylko katolickie Wilno, żegnało odjeżdżającego Arcypasterza. Na stacjach kolejowych jak np. Landwarowie i Sokółce spotykały go poczty sztandarowe organizacyj, duchowieństwo, wierni. Szczególnie uroczyście poza Wilnem dawały wyraz swoim uczuciom Grodno i Białystok.

W Grodnie powitały przejeżdżającego J.E. Ks. Arcybiskupa organizacje na czele z miejscowym Starostą, przedstawicielami urzędów i duchowieństwem.

Na granicy Archidiecezji w Białymstoku na dworcu tłumy oczekiwały przybycia pociągu. Na peronie ustawiły się bardzo liczne delegacje organizacyj społecznych ze sztandarami. Ponad dwadzieścia barwnych sztandarów wystrzelało ponad głowy zebranego tłumu. Przybył na dworzec p. Vice wojewoda białostocki Michałowski z p. starostą Godziszem, przybyło liczne duchowieństwo z terenu dekanatu białostockiego.

Zajeżdżający przed peron dworca pociąg powitały dźwięki orkiestry. Jego Ekscelencja wyszedł z pociągu i przeszedł przed szeregiem organizacyj.

J. E. Ks. Arcybiskup odpowiadając na wyrażane w tak manifestacyjny sposób uczucia białostoczan udzielił pasterskiego błogosławieństwa. Gromkie okrzyki tłumów, żegnały odjeżdżającego Ks. Arcybiskupa Metropolite.

≡	ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	≡
---	--	---

Święto Chrystusa-Króla. W numerze poprzednim (8-9 sierpień wrzesień) podaliśmy szczegółową instrukcję na Święto Chrystusa-Króla, oraz program ramowy do wykonania w miarę lokalnych możliwości parafji.

Obecnie podajemy **rezolucję** na Święto Chrystusa-Króla. Rezolucja poniższa winna być uchwalona na uroczystej Akademii przez wszystkich wiernych. Tekst rezolucji podany poniżej może ulegać zmianom w zależności od lokalnych potrzeb, jednakże zmiany nie mogą dotyczyć istotnej treści rezolucji, którą jest wezwanie do walki z nowoczesnym pogaństwem, pozatem może być zmieniany tylko w taki sposób, aby bez żadnych sprzeciwów był przyjęty przez wszystkich zebranych.

Rezolucja na akademie z okazji Święta Chrystusa-Króla. Świadomi tego, iż w czasach dzisiejszych pogaństwo w swej walce z Bogiem coraz śmielej podnosi głowę i coraz śmielej występuje przeciwko wszelkim zasadom wiary i moralności, dążąc do złamania i rozbicia wszelkich spójni moralnych, na których oparte jest życie społeczne, my katolicy parafji, zebrani na akademii ku czci Chrystusa-Króla w dniu 29 października 1933 rok postanawiamy:

1-o Stać wiernie na straży zasad wiary i moralności katolickiej.

2-o Bronić opartej na prawie Bożem instytucji rodziny katolickiej.

3-o Walczyć czynnie przeciwko wszelkim objawom nowoczesnego pogaństwa przez udział w pracach i działalności Akcji Katolickiej zarówno wśród młodzieży, jak i wśród starszych, stwierdzając, iż na wszelkie zakusy bezbożnictwa i obojętności religijnej jedna jest tylko odpowiedź dla katolika, a tą odpowiedzią jest hasło rzucone przez Najdostojniejszy Episkopat Polski: „Bóg Panem i celem naszym“ we wszystkich dziedzinach życia jednostkowego i zbiorowego.

Święto Chrystusa-Króla w Wilnie. Tegoroczne święto Chrystusa-Króla będzie obchodzone w Wilnie w roku bieżącym nieco odmiennie niż w latach ubiegłych.

Program święta przewiduje: w niedzielę dnia 29 października o godz. 6-ej pp. (18) wyruszy uroczysta procesja z Ostrej Bramy na plac przed kościołem Serca Jezusowego. W procesji wezmą udział wszystkie procesje parafjalne, organizacje religijne i społeczne oraz wierni.

Na placu przed kościołem Serca Jezusowego odbędzie się zakończenie procesji.

W sam dzień Święta Chrystusa-Króla, w niedzielę 29 października we wszystkich parafjach miasta Wilna odbędą się Akademje ku czci Chrystusa-Króla.

Akademje zorganizują Parafjalne Zarządy Akcji Katolickiej w porozumieniu z poszczególnymi organizacjami Akcji Katolickiej na terenie parafji.

Poniżej podajemy instrukcję do której Parafjalne Zarządy Akcji Katolickiej miasta Wilna zechcą zastosować się.

Instrukcja w sprawie obchodu Święta Chrystusa-Króla w Wilnie. Niedziela 29. X. 33 r. W miarę możliwości Zarządy Parafj. dołożą starań, aby po sumie w sali parafjalnej odbyła się Akademia ku czci Chrystusa-Króla, zorganizowana przez organizacje Akcji Katolickiej na terenie parafji. Przeciętny program akademji powinien zawierać.

1. Zagajenie przez Z. P. A. K.
2. Referat na temat tegorocznego hasła na święto Chrystusa-Króla: „Bóg Panem i celem naszym“.
3. Uchwalenie rezolucji.
4. Urozmaicenia wokalne.

Powyżej podany program Zarządy Parafjalne dostosują do swoich możliwości i potrzeb parafji.

Godzina 5.30 (17.30) zbiórka Procesji parafjalnych organizacji Akcji Katolickiej ze sztandarami organizacji społecznych i wiernych pod Ostrą Bramą i ustawienie się do procesji Zarządy Parafjalne A. K. dołożą wszelkich starań, aby w procesji wzięli udział bezwzględnie wszyscy członkowie A. K. na terenie parafji. Należy uprzedzić biorących udział w procesji, aby zaopatrzyli się w świece ze względu na charakter religijny uroczystości.

Niezależnie od powyższego należy prowadzić jaknajszerszą propagandę za udziałem w procesji wszystkich wiernych zamieszkałych na terenie parafji. Szczegółowy program będzie podany w miejscowej prasie.

Referat pomocy Prawnej dla członków Organizacyj Akcji Katolickiej

Powołanie do życia Referatu Pomocy Prawnej. Organizacje Akcji Katolickiej, mając na celu odrodzenie zasad religijnych w całym społeczeństwie, we wszystkich przejawach życia, powinny dążyć także do praktycznych zadań, ułatwiających swym członkom bytowanie w tych warunkach, w jakich się oni znajdują. Oddawna dawała się odczuć potrzeba pomocy prawnej dla członków naszych organizacji. o tem często mówiło się na kursach, zjazdach i t. d. Obecnie Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie przystąpił do urzeczywistnienia wysuwanych projektów, na razie w skromnych rozmiarach.

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie do pracy w Referacie Pomocy Prawnej zaprosił znanego działacza społecznego w katolickich organizacjach p. Mecenasa Józefa Zmitrowicza (zam. w Wilnie, przy ul. Góra Bouffałowa № 19 m. 6), który obejmuje kierownictwo Referatu Pomocy Prawnej przy współudziale p. Magistra Bernarda Rusieckiego, aplikanta adwokackiego (zam. w Wilnie, przy zaułku Bernardyńskim № 3 m. 15).

Udzielanie pomocy prawnej odbywać się będzie według zasad zawartych w regulaminie, do których obowiązane są stosować się wszystkie organizacje Akcji Katolickiej.

Regulamin

udzielania pomocy prawnej dla członków organizacyj Akcji Katolickiej.

Regulamin niniejszy określa zasady udzielania pomocy prawnej dla członków organizacji Akcji Katolickiej.

§ 1. Pomocy prawnej dla członków organizacji Akcji Katolickiej udziela: „Referat Pomocy Prawnej dla członków organizacji Akcji Katolickiej przy Archidiecezjalnym Instytucie Akcji Katolickiej w Wilnie“.

§ 2. Zadaniem Referatu Pomocy Prawnej jest udzielanie doraźnej pomocy prawnej niezamożnym członkom organizacji Akcji Katolickiej.

§ 3. Pomocy prawnej Referat udziela w zakresie: 1) ustnej i pisemnej porady; 2) redagowania podań do sądów, władz i urzędów.

§ 4. Ustnej porady Referat udziela codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 12 do 13 w lokalu Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, ul. Metropolitalna 1.

§ 5. Pisemnej porady prawnej Referat udziela drogą korespondencji, względnie w ważniejszych wypadkach o charakterze ogólnym przez ogłoszenie w „Wiadomościach Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej“.

§ 6. Udzielanie pomocy Prawnej odbywa się za minimalną opłatą, stanowiącą zwrot kosztów kancelaryjnych (papier, znaczki pocztowe, przepisywanie na maszynie i t. d.) nie mniej jednak jak 1 zł. nadesłany w znaczkach pocztowych lub wpłacany do kasy Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej.

W wypadkach wyjątkowej niezamóżności, stwierdzonej zaświadczeniem, wydanem przez Zarząd danej organizacji Akcji Katolickiej z podpisem PW. Ks. Asystenta Kościelnego, pomocy prawnej udziela się bezpłatnie.

§ 7. Warunkiem udzielania pomocy prawnej jest: 1) posiadanie legitymacji organizacyjnej; 2) opłacenie składek organizacyjnych, a przy wyjątkowej niezamóżności, zaświadczenie Zarządu (§ 6 ust. 2).

Legitymacja członkowska winna pochodzić z roku bieżącego, a opłacenie składek stwierdzone przez Zarząd danej organizacji w bieżącym miesiącu.

§ 8. W wypadkach potrzeby na żądanie interesanta Referat skieruje sprawę do właściwego adwokata. Wysokość honorarium zależy od umowy stron.

§ 9. Pragnący popierania sprawy przed sądem przez adwokata względnie aplikanta adwokackiego porozumiewają się w tej sprawie osobiście co do wynagrodzenia. Wynagrodzenie może być z umowy lub zgodnie z „Przepisami o Wynagrodzeniu Adwokatów“ Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z 13 lutego 1933 r. w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych (Dz. U. R. P. № 11 poz. 77).

§ 10. Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem 1-go listopada 1933 roku i obowiązuje do odwołania względnie zmiany, dokonanej przez Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie.

Godziny przyjęć w Referacie Pomocy Prawnej. Kierownik Referatu p. Mecenasa Józef Zmitrowicz przyjmuje w lokalu Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, Metropolitalna 1 we środy i czwartki od godz. 13 — 14, z wyjątkiem nieprzewidzianych wyjazdów.

P. Magister Bernard Rusiecki, aplikant adwokacki w zastępstwie p. Mecenas Józefa Zmitrowicza udziela informacji codziennie od 12 — 13 z wyjątkiem dni świątecznych i nieprzewidzianych wyjazdów.

III	KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (KOBIEC)	III
-----	----------------------------------	-----

INSTRUKCJE ZWIĄZKU.

I. DZIAŁ ORGANIZACYJNY.

Zebrania Zarządu należy poświęcić w tym miesiącu przygotowaniu się do uroczystości ku czci Chrystusa-Króla, święta Akcji Katolickiej, przypadającego w tym roku na dzień 29 października.

Składki. Bardzo nieznaczna liczba KSP. opłaciła do Związku składkę członkowską, która jak wiemy, stosownie do uchwały Zjazdu Delegowanych w maju b. r., wynosi 6 zł. rocznie od Stowarzyszenia bez względu na ilość członków.

Jest to bardzo poważny obowiązek organizacyjny Stowarzyszenia do Związku, który spełnić trzeba.

Wobec powyższego wzywamy wszystkie KSP., które zalegają ze składkami, do jak najprędzszego uregulowania swych należności w Związku, żeby uniknąć wysyłania imiennych upomnień.

W razie niewypełnienia powyższego — podamy w „Wiadomościach“ za m-c listopad wykaz tych KSP., które składki nie opłaciły, zmuszone będziemy zawieszać takie Stowarzyszenia w czynnościach, aż dopóki swego obowiązku nie wypełnią.

Ponieważ takie załatwienie sprawy byłoby bardzo przykre i dla Stowarzyszenia i dla Związku, apelujemy do Zarządów, by jeszcze w tym miesiącu uiściły się ze swych długów.

Pisma organizacyjne, które są „Wiadomości“ i „Zjednoczenie“ miały być stosownie do uchwały Zjazdu Delegowanych prenumerowane przez każde Stowarzyszenie. Dotychczas jednak bardzo mała liczba KSP. pisma te prenumeruje, to znaczy opłaca za nie należność.

Ponieważ praca bez tych pism nie może być w KSP. prowadzona, a Związek i Zjednoczenie nie mogą ich wysyłać darmo, bo nie mają na to żadnych funduszy, należy jak najprędzej opłacić prenumeratę za „Wiadomości“ 6 zł. rocznie Wilno, Metropolitańska 1. P. K. O. Nr. 80.742, za „Zjednoczenie“ 6 zł. rocznie Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22 P. K. O. Nr. 206.255.

II. PRACA RELIGIJNO-IDEOWA.

Nabożeństwo Różańcowe należy zorganizować w każdej wsi odległej od kościoła, aby cała miejscowa ludność mogła w niem wziąć udział.

Oprócz tego trzeba zainteresować członków KSP. bractwem różańcowym i w tym celu należałoby zwołać zebranie, przygotować pogadankę i zorganizować zapisywanie się do kółek różańcowych ogólnoparafjalnych, lub też przy KSP.

Święto Chrystusa - Króla — święto Akcji Katolickiej, ma być w tym roku, jak i lat poprzednich obchodzone uroczystie przez wszystkie organizacje Akcji Katolickiej, a więc i przez Kat. Stow. Polek pod hasłem: „Rocznica wiedeńska jako wezwanie do walki z nowoczesnym pogaństwem“.

Wobec powyższego należy:

1. Zapoznać się szczegółowo z instrukcjami w sprawie święta Chrystusa - Króla podanymi przez Instytut Akcji Katolickiej w Nr. Nr. 7, 8 i 9 „Wiadomości“.

2. Wziąć udział w zebraniu przedstawicieli organizacji A. K. w parafii celem omówienia programu tej uroczystości.

3. Wziąć udział w pracach przygotowawczych do obchodu święta Chrystusa - Króla a następnie w samym obchodzie członkowie KSP. stawiają się w odznakach organizacyjnych i ze sztandarem, o ile takowy jest.

4. Nadesłać do Związku szczegółowe sprawozdanie z przebiegu uroczystości najpóźniej do dnia 15 listopada b. r.

Dzień Zaduszny. W to święto umarłych pomyślmy nie tylko o naszych najbliższych zmarłych, lecz także i o tych, którzy już tu na ziemi nie mają nikogo, ktoby się potroszczył o ich dusze i o ich groby. Może członkowie KSP. zamówią mszę św. za dusze zapomniane, a potem udadzą się na cmentarz i uporządkują groby najbardziej opuszczone i zaniedbane.

Intronizacje. Ponieważ w dniu święta Chrystusa - Króla ze względu na rozmaite uroczystości nie wystarczy czasu na zorganizowanie uroczystej Intronizacji Serca Jezusowego w Ognisku KSP., najlepiej przeznaczyć na to którąś inną niedzielę miesiąca. Wzywamy wszystkie KSP. do przeprowadzenia tego u siebie w tym roku, niech nie będzie Ogniska, gdzieby nie panował Chrystus - Król, wprowadźmy Go do domu naszego stowarzyszeniowego, w akcie poświęcenia się ofiarujmy Mu siebie, organizację naszą i całą naszą pracę, a zobaczymy, że lepiej nam się działać będzie. Prosimy Stowarzyszenia o sprawozdanie z tych uroczystości.

III. PRACA KULTURALNO - OŚWIATOWA.

Zebrania plenarne. Na zebrania plenarne w m-cu październiku proponujemy do pogadarek tematy związane ściśle ze świętem Chrystusa - Króla, a więc:

„Akcja Katolicka a nowoczesne pogaństwo“,
„Kobieta w walce z nowoczesnym pogaństwem“.

Po materiały pomocnicze do opracowania tych pogadanek można się zwracać do Związku, lub do Składnicy Instytutu Akcji Katolickiej.

Zebrania oddziałów. Na zebrania oddziałów polecamy jako materiał do zebrań i do jak najszerzego rozpowszechniania we wsi ulotki oraz czytanki „Dobrej Prasy“ wydane z okazji święta Chrystusa - Króla.

Czytanki izbowe pora już wznowić po przerwie letniej. Dokładne wskazówki co do zorganizowania ich i przeprowadzania umieszczone są w instrukcjach Instytutu w N-rze 8 - 9 „Wiadomości“, tam też, jak i w następnych numerach okólnika znajdują Stowarzyszenia wykaz materiałów zarówno do czytanek, jak i do kolportażu się nadających.

IV. PRACA SPOŁECZNO-CHARYTATYWNA.

Współpraca z SMP. W myśl uchwały Zjazdu Delegowanych należy nawiązać ścisłą łączność ze Stowarzyszeniem Młodzieży Polskiej żeńskiej w naszej parafji. Dowiedzieć się czy jest Patronat, jeśli niema, to porobić starania do zorganizowania go — upatrzeć kilka osób, któreby się najbardziej do współpracy z młodzieżą nadawały i miały trochę czasu, w porozumieniu z ks. Proboszczem zaprosić je na zebranie, zorganizować Patronat i zaznajomić go z pracą młodzieży.

Gdzie Patronat już jest, możnaby pomyśleć o zorganizowaniu Koła Przyjaciół Młodzieży, któreby miało za zadanie wspieranie moralne i materialne prac SMP.

Gdzieby zaś i jedno i drugie już było zorganizowane, należałoby utrzymywać łączność towarzyską, od czasu do czasu organizować wspólne uroczystości, czy zebrania, by skłonić młodzież z SMP. do wstępowania z czasem do szeregów KSP.

Praca we wsi. Tam gdzie jest we wsi KSP., lub też jego oddział, należy się potroszczyć o zewnętrzny wygląd wsi wogóle, a w szczególności na uroczystości Chrystusa - Króla. Chodzi więc przede wszystkim o wzorową czystość drogi przez wieś, podwórzy gospodarskich, dekorację domów i bram zielenią, chorągiewkami lub obrazami, co nadałoby całej wsi wygląd naprawdę uroczysty.

Sekcja charytatywna. Trzeba już pomyśleć o zorganizowaniu tej sekcji i pozyskać dla niej kilka lub kilkanaście osób, któreby prowadziły pracę wśród ubogich i chorych, otoczyły je opieką, przychodziły z pomocą materialną i moralną i innych do współpracy wciągały.

V. PRACA GOSPODARCZO - ROLNICZA.

Zakończenie konkursów. Do wszystkich KSP. które w bieżącym roku prowadziły pracę w zespołach konkursowych, zostały

wysłane pisma ze wskazówkami, jak tę pracę zakończyć i zorganizować wystawę plonów.

Na tem miejscu jeszcze raz o tem przypominamy, wzywając Stowarzyszenia do sumiennego doprowadzenia pracy w zespołach do końca, zorganizowania wystawy w Ognisku i nadesłania do Związku szczegółowego sprawozdania z przebiegu prac w zespole i z ich zakończenia.

Nowe konkursy. Równocześnie wysłane zostały do wszystkich KSP. okólniki w sprawie organizowania zespołów konkursowych uprawowych i hodowlanych na rok następny 1934. Zwracamy się do wszystkich Stowarzyszeń z wezwaniem, by nie zważając na niedociągnięcia i trudności z jakimi spotkała się praca konkursowa w roku bieżącym, nie zrażały się tem i gromadnie zapisywały się do zespołów konkursowych na rok następny, które po rocznem doświadczeniu Stowarzyszeń i Związku pójda o wiele lepiej.

Blankiety zgłoszeń zostały rozesłane, tematy konkursów i warunki udziału w nich podane. Czekamy zgłoszeń, które nadsyłać należy dla zespołów uprawowych do dnia 15 października, a dla hodowlanych do dnia 15 grudnia b. r. Pamiętajmy — w każdym KSP. wiejskiem — przynajmniej 1 zespół konkursowy wzorowo prowadzony być musi.

Kursy gospodarstwa domowego. Pomyślmy, żeby je zorganizować w naszym KSP. Instruktorę przyśle Związek, a żeby było taniej, może kilka sąsiednich KSP. zorganizuje u siebie kolejno kurs tygodniowy? Po informacje zwracać się do Związku.

III	KATOLICKI ZWIĄZEK MĘŻCZYZN.	III
-----	-----------------------------	-----

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Nowe stowarzyszenia powstały w parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Wilnie oraz w Tryczówce dekanatu Białostockiego.

Wizytacja Kat. St. Mężczyzn. Od końca września odbyła się wizytacja niektórych Stowarzyszeń leżących na terenie województwa Białostockiego i Nowogródzkiego.

I. DZIAŁ RELIGIJNO - IDEOWY.

Różaniec. Miesiąc październik jest specjalnie poświęcony Najśw. Marji P. Niech Kat. Stow. Mężczyzn organizują w swoich

szeregach Koła Żywego Różańca. Dobrzeby było aby Zarządy Stow. specjalnie zainteresowały swoich członków Bractwa Żywego Różańca i w tym celu postarały się o urządzenie odczytu o bractwach.

Święto Chrystusa-Króla. Kat. Stow. Mężczyzn, jako organizacja Akcji Katolickiej musi wziąć czynny udział w zorganizowaniu z innymi stowarzyszeniami Święta Chrystusa-Króla.

Na najbliższym zebraniu, o ile jeszcze dotąd tego nie uczyniono, należy dokładnie przeczytać i przestudjować instrukcje wydrukowane w Wiadomościach Archidiecezjalnych na miesiąc sierpień—wrzesień № 8-9 str. 4.

Zebranie K. S. M. uchwali konkretnie co będzie mogło zrobić i czem dopomóc komitetowi organizacyjnemu Święta Akcji Katolickiej jakim jest Święto Chrystusa-Króla.

Zebranie w październiku należy poświęcić omówieniu programu na jesień i zimę dla Zarządu i całego Stowarzyszenia—jakie nas czekają prace i co chcemy i będziemy mogli zrobić w naszych organizacjach. W poprzednim numerze „Wiadomości” omawialiśmy sprawę wyrobienia naszych członków na apostołów czynu. Teraz Zarząd K. S. M. niech się zastanowi w jaki sposób to uświadczenie na swoim terenie przeprowadzi czy to za pomocą odczytów, zebrań, kursów, pogadanek etc.

Praca powinna iść w trzech zasadniczych kierunkach: 1-o religijnym, 2-o społecznym, i 3-o gospodarczo-rolniczym.

Przy przeprowadzeniu w czyn powyższych zamierzeń Katolicki Związek Mężczyzn w miarę możliwości będzie przychodził stowarzyszeniom z pomocą.

Na zebraniach K. S. M. należy poruszać sprawy dotyczące obowiązków rodziców do dzieci i odwrotnie. Poszczególni członkowie mogliby zebrać dzieci poszczególnych ośrodków, w których mieszkają i opowiedzieć dzieciom o miłości ojca do dziecka o ciężkiej pracy na utrzymanie dziecka, na kształcenie i t. d.

W ten sposób pogłębiany wdzięczność i poszanowanie dla ojca i to zrozumienie, że ojciec jest przyjacielem i opiekunem dziecka.

W końcu dobrzeby było, aby Zarządy Stowarzyszeń omówiły sprawę związaną z Dniem Zadusznym, kiedy to wierni udzielają jałmużny biednym i potrzebującym, by to wsparcie rzeczywiście było dane tym, którzy faktycznie potrzebują i są znani jako biedni na terenie parafii.

KALENDARZYK CZŁONKÓW K. K. M. NALEŻĄCYCH DO SPÓŁDZIELNI.

W Bankach i Kasach.

1. Zgłosić się do swojej spółdzielni kredytowej i porozumieć się z Zarządem co do spłaty swojej pożyczki. Prosić by

uwzględnili wasze możliwości. Prosić by ustalone warunki spłaty dogodnej wpisali wam do książeczki członkowskiej. Jeśli zaś książeczki nie posiadacie to macie prawo żądać jej bezpłatnie.

2. Ustalonych warunków spłaty należy przestrzegać, bo w ten sposób unika się kosztów protestu i t. d.

W Spółdzielniach mleczarskich.

1. Zabezpieczyć się w dobrą karmę dla krów, bo mleko i masło w zimie najlepiej popłacają.
2. Samą mleczarnię zaopatrzyć w zimie w duże ilości drzewa i lodu, tak by starczyło na cały rok.
3. W oborach przestrzegać by było czysto.

W Rolniczo - Handlowych.

1. Postarać się, by wasze zboże czy okopowiznę wzięli na dostawy do wojska, bo wtedy będą wam mogli najlepiej zapłacić.
2. Ziarno przed sprzedażą należy dobrze oczyścić, bo im lepiej ono jest czyszczone, tem lepszą można za nie żądać cenę. Co zaś odejdzie i tak można skarmić w gospodarstwie.

Pozatem trzeba interesować się sprawami swojej spółdzielni.

Krótkie wskazówki dla gospodyń i gospodarzy.

I. Zajęcia w sadzie. Oczyścić drzewa z pajęczyn i zgniłych owoców, ziemię pod sadem przeorać, o ile nieuczyniliśmy tego we wrześniu i pozostawić w ostrej skibie do wiosny. Przejrzeć założone na drzewach opaski z lepem, czy lep przypadkiem niepozasychał, o ile tak, to nanowo posmarować je materiałem niewysychającym. Z chwilą gdy drzewa utracą liście, opryskać je rzadkiem mlekiem wapiennym, co poniszczy wiele szkodników zimujących na pniu i konarach. Zebrane owoce, o ile leżą na składzie muszą mieć zapewniony przewiew, aby nie gniły. Przed nastaniem mrozów, wszystkie owoce przebrać, usuwając starannie zgniłe i uszkodzone.

II. Zajęcia w ogrodzie warzywnym. Po spręcie warzyw oczyścić ogród z resztek pozostałych, zebrać to na kupy i spalić, a otrzymamy popiół rozsypać po ogrodzie. Nawieść ogród obornikiem, przykryć go płytko, aby częściowo przegnił do nastania mrozów.

Kawałki ogrodu zarażone chorobami kapustnymi wywapnować, dając od 15 do 20 kg. na 1 ar (100 m²) i na tym kawałku roślin kapustnych nie sadzić przez 3 — 5 lat.

Warzywa przeznaczone do spożycia w stanie świeżym przechowywać w piwnicach, w warstwach przysypywanych piaskiem.

Dobre gosposie powinny przygotować zapas zimowy kiszzonej kapusty. Aby kapusta była smaczna należy ją zakwasić w następujący sposób: beczkę dobrze wymyć i wyparzyć, kapustę pociąć na równe paski, używając do tego jednej odmiany. Na dno beczki posypać $\frac{1}{2}$ cm. warstwę soli, na to warstwy kapusty przesypując rozmaitemi przyprawami smakowymi dając na 200 litrową beczkę od 2 — 3 kg. soli, 200 gram pieprzu, 200 gram jałowca, 200 gram koperku, oraz 50 gram liści laurowych (bobkowych). Aby kapusta lepiej fermentowała i była więcej kruchą, dodać nieco cukru, dla smaku pożądana jest pewna ilość jabłek, pokrajanych na duże kawałki, marchwi cukrowej i buraków. Kapustę ugniata się drewnianym ubijakiem, nie ubijać zbyt silnie, gdyż łatwo ulega gniciu i przybiera smak gorzkawy.

Po napełnieniu beczkę przykryć drewnianym denkiem, któreby weszło do środka, przycisnąć ciężkim kamieniem; po 4—5 dniach beczkę odkryć i w wielu miejscach przetknąć drewnianym kijkiem do samego dna, aby nagromadzone wewnątrz gazy uszły; bez przykrycia pozostawiamy na przeciąg kilku dni, poczem jak powtórnie nakrywamy. Co kilka tygodni czyścić starannie kapustę od pokrywającej pleśni.

III. Zajęcia w ogródku kwiatowym. Rośliny ładnie kwitnące do tego czasu powysadzać do doniczek i pownosić do mieszkań, gdzie kończąc kwitnienie ozdobią nasze okna, w ciągu całej niekiedy zimy.

Powijmować cebulki i kłącza roślin wieloletnich wymarżających na gruncie i umieścić je w suchym miejscu. Wysadzać do gruntu rośliny zimotrwałe. Przesadzać rośliny pokojowe.

IV. Zajęcia w polu: 1) Kończyć późniejsze siewy ozimin. Pole obsiane wybrózdzić i porobić przegony, ażeby woda na zasiewach się nie zatrzymywała.

2) Od 1-go października zaczynamy odwroty t. j. orki zimowe. Wykonanie tej uprawy należy jaknajstaranniej przeprowadzić. Po skończeniu odwrotów należy pole wybrózdzić i porobić przegony. Każda orka wykonana na zimę winna być wybrózdżona i porobione przegony, ażeby woda na niej się nie zatrzymywała.

3) Po zbiorze okopowych należy wszystkie pola na zimę zaorać. Z pól tych należy usunąć łęciny ziemniaczane, liście i tp. pozostałości, a przede wszystkim, wydrapać i usunąć perz.

4) Wszystkie orki pod jarzyny wykonujemy zwykle bez pogłębiania — lecz do pełnej głębokości warstwy uprawnej (rodzajnej) roli. Jeżeli mamy jeszcze role nasze o płytkiej

warstwie rodzajnej, to przy orkach zimowych, a szczególnie pod owies, możemy cokolwiek orać głębiej, gdyż owies znosi martwicę, która w okresie zimy skruszeje i zwietrzeje.

V. Zajęcia przy inwentarzu: 1) W okresie jesiennym mamy dużo pasz zielonych (liści) oraz innych pasz zielonych, więc spasamy to inwentarzem w szczególności liści kapusty, buraków, marchwi i t. p. z dodatkiem pasz suchych objętościowych i treściwych w szczególności krowami mlecznymi, gdyż w tym okresie mleko mamy dosyć drogie, a więc intensywniejsze żywienie krów zawsze nam się opłaci.

2) Zrobić preliminarz pasz (obliczenie) na cały okres zimowy i wiosenny, a brakujące przygotować ewentualnie dokupić, gdyż w tym okresie najtaniej nam wypadnie. Dobry gospodarz już jesienią ma przygotowaną odpowiednią ilość karmy dla swego inwentarza na cały okres, aż do lata.

3) Jak w okresie letnim, tak i zimowym inwentarz otrzymywać winien paszę soczystą, w szczególności krowy mleczne. w okresie zimowym zastępujemy paszę soczystą okopowemi i kiszonkami. Wobec powyższego należy: a) przygotować odpowiednią ilość okopowych; b) przygotować kiszonki z pozostałych nie skarmionych liści (roślin okopowych), seradeli zielonej i t. p.

VI. W budynkach inwentarskich: 1) Po wywiezieniu obornika jesienią pod okopowe należy: a) poreperować budynek, zabezpieczyć od zimna, poreperować żłoby i drabiny — jeżeli takich niema to zrobić — nie karmić w ceberkach lub paszę suchą rzucać pod nogi; b) poobmiatać pajęczynę i kurze, wydezynfekować i wybielić; c) porobić zbiorniki na gnojówkę i zabezpieczyć przed wyciekami z obory na zewnątrz.

2) a) Zrobić odpowiednie pomieszczenie dla drobiu (kurniki o ile dotychczas jeszcze tego nie zrobiono), zabezpieczyć od zimna i przeprowadzić dezynfekcję; b) zrobić korytko i poidelko dla drobiu. Wogóle należy zrobić ład i porządek we wszystkich budynkach inwentarskich i całym obejściu gospodarskim.

**Czy każda organizacja Akcji Katolickiej prenumeruje
WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ ARCHID. WIL.?**

**ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ****I. DZIAŁ OGÓLNO - ORGANIZACYJNY.****Z ŻAŁOBNEJ KARTY**

Dnia 9-go września b. r. S. M. P. w Starych Trokach poniosło dotkliwą stratę.

Z grona S. M. P. ubył druh gospodarz **Izydor Grudziński**. Śmierć przecięła młody i tak potrzebny dla społeczeństwa żywot. — Ostatnią posługę oddali mu druhowie S. M. P. ze Starych Trok. Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie!

Przygotowania do zakończenia roku pracy. Zbliża się koniec roku 1933. Zarządy S. M. P. powinny już przystąpić do przygotowań związanych z zakończeniem roku. Poszczególni członkowie Zarządu powinni już przygotować ze swoich działów materiał do sprawozdań rocznych, tak, aby, gdy przyjdzie koniec roku, mogło sprawnie i szybko odbyć się Walne Zebranie Stowarzyszenia i, aby Związek nie potrzebował czekać na sprawozdania Stowarzyszeń do marca przyszłego roku. Dlatego należy pomyśleć o tem wszystkim wcześniej.

Czy Komisja Rewizyjna dokonywała regularnie rewizji agend Stowarzyszenia? Jeśli nie, to najwyższy czas, aby przystąpiła do rewizji.

II. DZIAŁ RELIGIJNY.

Święto Chrystusa - Króla w roku bieżącym przypada na niedzielę 29 października. S. M. P. jako jedna z organizacji Akcji Katolickiej winny wziąć udział we wszystkich uroczystościach z tem świętem związanych i w miarę możliwości przyczynić się do jaknajwiększego uświetnienia tej uroczystości.

„Święto młodzieży”. W listopadzie przypada doroczne święto młodzieży męskiej. Najwyższy czas, aby S. M. P. poczyniły już wszystkie przygotowania do jak najbardziej uroczystego obchodu tego święta. Należy pamiętać o tem, iż „Święto Młodzieży” powinno nosić charakter obchodu religijnego związanego z uroczystością św. Stanisława Kostki patrona młodzieży.

Stowarzyszenia M. P. winny w przeddzień święta gremjalnie przystąpić do spowiedzi świętej, tak, aby w sam dzień święta

wszyscy druhowie mogli przystąpić do wspólnej komunji świętej. Pamiętajmy o tem, iż członek S. M. P. nie odbywający praktyk religijnych jest złym członkiem stowarzyszenia.

Następnie powinniśmy starać się o to, aby ten dzień, był dniem uroczystego wykazania wobec starszego społeczeństwa dorobku naszej pracy w stowarzyszeniu. W tym celu należy urządzić akademię, lub zebranie rodzicielskie, gdzie druhowie mieliby możność wykazania tego, czego się w S. M. P. nauczyli.

Pozatem dzień „Święta Młodzieży“ należy wyzyskać jako dzień werbowania nowych członków.

III. DZIAŁ KULTURALNO - OŚWIATOWY.

Praca oświatowa. Zbliża się okres zimowy pracy, okres długich wieczorów, okres kiedy rolnik ma stosunkowo najwięcej wolnego czasu po zakończeniu robót polowych. „Ogniska“ S. M. P. winny się znów zapełnić młodzieżą łaknącą oświaty.

Trzeba „Ognisko“ godnie na ten czas przygotować. Drucho gospodyni i Druhu gospodarzu! Czy pamiętaliście o uporządkowaniu „Ogniska“, o wyznaczeniu stałych dyżurów w „Ognisku“. Drucho bibliotekarko i Druhu bibliotekarzu! Czy biblioteka Stowarzyszeniowa w porządku, a może wszystkie książki już są przeczytane, może dobrze byłoby pomyśleć o zmianie tej biblioteczki na nową. Naprzykład: może można zamienić się z sąsiednim S. M. P. z innej parafji.

Kółko oświatowe, jeśli gdzieś na okres letni popadło w letarg, powinno już obudzić się i całą siłą ruszyć do pracy.

Nowe wydawnictwa. Nakładem „Ostoi“ ukazało się kilka nowych, wzgl. wznowionych wydawnictw. Zwracamy uwagę Stow. Młodz. Polskiej zwłaszcza na następujące:

Eremus: BÓG PANEM NASZYM — Wieczornica ta na temat hasła Episkopatu o walce z nowoczesnem pogaństwem przeznaczona jest na tegoroczne „Święto Młodzieży“.

Dr. M. Wachowski: SKRZYNKA ZAPYTANÍ. Jest to dalszy tomik Szarych Książeczek S. M. P. Wydawnictwo to należałoby rozpowszechnić zwłaszcza wśród członków patronatu, którzy prowadzą skrzynkę w S. M. P. Idąc za wskazówkami podanymi w tej pracy będzie można ulepszyć tę formę pracy oświatowej, tak, aby z niej była jak największa korzyść z naszej pracy.

X. W. Adamski: POLSKI ŚPIEWNÍK NARODOWY. Jest to nowe wydanie dawno już wyczerpanego śpiewnika, który obok „Młodego Śpiewu“, „Echa“ najbardziej będzie zawsze potrzebny Stowarzyszeniom przy urządzaniu wieczornic. Do tych

to bowiem trzech zbiorów pieśni odsyłają najczęściej autorzy tomików Biblioteki Wieczornicowej przy śpiewach zachodzących w programach wieczornic.

Kryzysu niema!

Do niedawna mówiono: Trudno, jest kryzys, nie się robić nie da, trzeba czekać lepszych czasów. Wszystko składano na karb kryzysu.

Dziś nikt się nie łudzi taką wymówką. To nie przemijający kryzys, który przeżywamy. To nowe, inne czasy, których końca narazie nie widać.

Do tych ciężkich czasów wszyscy się muszą dostosować! Także S. M. P.! Nie możemy założyć rąk i czekać aż nastąpi poprawa!

Musimy zdobyć i dziś środki konieczne do naszej pracy, tak ważnej i dla nas samych i dla Kościoła i dla Ojczyzny.

Musimy znaleźć środki na nasze czasopisma organizacyjne:

KIEROWNIK S. M. P. — dla zarządów,

MŁODA POLKA — dla S. M. P. żeńskich,

PRZYJACIEL MŁODZIEŻY — dla S. M. P. męskich.

Nie może ich zabraknąć w żadnym S. M. P.! Dlatego popierajcie te pisma:

1. Zaaabonujcie je dla swojego S. M. P. Pamiętajcie, że jest abonament obowiązkowy!

2. Zbadajcie, czy sąsiednie S. M. P. otrzymują te pisma. Zachęćcie je do abonamentu! Zamówcie im egzemplarze okazowe!

3. Niech każde S.M.P. co miesiąc przynajmniej kilka egzemplarzy sprzeda osobom, nie należącym do S.M.P.

Czasopisma te są krwią, która ożywia pracę S.M.P., — są nicią serdeczną, która nas młodych całej Polski łączy w jedną wielką rodzinę!

Wysyłajcie zamówienia do S. A. „Ostoi“, Poznań, Poczta 15.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY W. F.

W sezonie letnim b. r. dzięki przychylnemu ustosunkowaniu się Władz wojsk., a w pierwszym rządzie Państw. Urzędu W. F. i P. W. Związek nasz otrzymał przydziały na Kursa i obozy W. F., z których korzystali druhowie z terenu Związku Wileńskiego, i tak Obóz W. F. w Sierakowie gier sportowych w czasie od 9 do 22 lipca r. b. ukończyło 14 druhow.

Kurs pływacki w Trokach- organizowany przez Ośrodek Wodny w czasie od 17 do 29 lipca ukończyło 6 druhów.

Kurs męski przodowników pływania w Trokach przy Ośrodku Wodnym w czasie od 1 do 12 sierpnia ukończyło 5 druhów.

Wobec powyższego przypomina się Zarządom M. P., by należycie wykorzystali Druhów, którzy pokończyli kursa i obozy W. F. do pracy nad rozwojem wychowania fizycznego na terenie swoich Stowarzyszeń. Jednocześnie poleca się Zarządom S. M. P., a w szczególności Naczelnikom, by nadsyłali sprawozdania do Związku (za pośrednictwem swoich instruktorów względnie pod-instruktorów) z przebiegu prac dokonanych przez druhów, którzy ukończyli kursa lub obozy.

KURSA I OBOZY.

Okręgowy Urząd W. F. i P. W. w Grodnie powiadomił Związek pismem Nr. 2509/P. W. o przyznaniu naszej organizacji miejsc na kursa wyrobu nart, oraz kurs pięściarstwa.

W tym celu Związek ułożył rozdzielnik i rozesłał wszystkim pp. instruktorom S. M. P.

W dniu 10 października b. r. Związek otrzymał z Okręgowego Urzędu P. W. i W. F. dodatkowe wyjaśnienia o nowym sposobie wysyłania uczestników na kursa, nowy podział terenu z jakiego mają pochodzić uczestnicy i kolejność wysyłania na kursa.

Związek stosując się do wspomnianych zmian rozesłał do pp. instruktorów nowy okólnik z rozdzielnikiem.

W łączności z rozdzielnikiem zwracamy uwagę, na konieczność wysłania kandydatów wyrobionych ideowo i organizacyjnie oraz takich, którzy po powrocie z kursów będą w S. M. P. wydajnie pracować.

Podajemy rozdzielnik dla orientacji druhom, co ułatwi pp. instruktorom należyte obesłanie kursu.

I. Kurs domowego wyrobu nart w Grodnie w terminie od dnia 16 - 28/X b. r.

Powiat Wileńsko - Trocki	3	miejsca
„ Oszmiański	2	„
Okręg Białostocki	2	„
„ Nowogródzki	1	„

II. Kurs domowego wyrobu nart w Grodnie w terminie od dnia 2. XI. — 16. XI b. r.

Wyszłą:

Powiat Wil.-Trocki	— 4	druhów
„ Oszmiański	— 1	druha
Okręg Lidzki	— 3	druhów.

III. Kurs domowego wyrobu nart w Grodnie od dnia 20.XI.—
2. XII. b. r.

Wyszłą:

Okręg Białostocki — 8 druhów.

IV. Kurs przodowników pięściarstwa (boksu) od 6. XI. do
25. XI. b. r. w Wilnie 8 miejsc.

Rozdzielnik Związek nie podaje, gdyż wobec nie posiadania ścisłych danych o zamiłowaniu do tego sportu wśród naszych członków, a chcąc udostępnić druhom, którzy specjalnie interesują się tym sportem, umożliwia się im przez zgłoszenia się do swych instruktorów w celu wysłania na kurs. PP. instruktorzy dopilnują by rozdzielnik ściśle został wykonany.

Do Związku należy najpóźniej tydzień przed rozpoczęciem się każdego kursu nadesłać imienny spis druhów, którzy wyjeżdżają na kurs.

W spisie należy podać imię, nazwisko, miejsce urodzenia, datę urodzenia (dzień, miesiąc, rok) imiona rodziców, miejsce zamieszkania, wykształcenie, wyznanie.

Zwracamy na powyższe specjalną uwagę, gdyż Ośrodek W. F. organizujący kurs wymaga od Związku nadesłania w terminie wykazu uczestników udających się na kurs.

Co należy załatwić przed odjazdem na Kurs i co zabrać ze sobą. Zwracamy specjalną uwagę Druhom jak należy załatwić sprawę odjazdu na kursa; w pierwszym rzędzie należy się zgłosić do instruktora S. M. P. względnie podinstruktora swego powiatu (tam gdzie niema instruktora ani podinstruktora należy się zgłosić bezpośrednio do Związku). Po zawiadomieniu o przyjęciu na kurs należy wybrać od Powiatowego Oficera P. W. zlecenie na przejazd (zniżką kolejową 81^o „). Udający się na kursa druhowie winni zabrać ze sobą następujące wyekwipowanie: bieliznę, skarpetki, strój ćwiczebny: koszulkę gimnastyczną, spodeńki szarawary, sweter, pantofle gimnastyczne, prześcieradło, koc, przybory do mycia (ręcznik, mydło, szczoteczkę do zębów), przybory do szycia (igłę, nici), przybory do jedzenia (łyżkę, menażkę, nóż), szczotkę do obuwia, szczotkę do ubrania. Uczestnicy na kursy domowego wyrobu nart ponadto winni zabrać komplet ubrania roboczego (fartuchy). Jednocześnie zwracamy uwagę, że na kursa domowego wyrobu nart najbardziej pożądanem jest by wyjeżdżali druhowie stolarze, lub conajmniej tacy druhowie, którzy dobrze władają heblem. Po ukończeniu kursu każdy z uczestników winien nadesłać do K-dy Związku sprawozdanie (osobiście przez siebie napisane) z przebiegu pobytu na kursie, zaznaczając z jakim wynikiem takowy ukończył, oraz jakie odniósł korzyści osobiste i organizacyjne.

PRZYSPOSOBIENIE ROLNICZE

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Zgodnie z dotychczas posiadanymi informacjami, wystawy konkursowe w roku bież. odbędą się w następujących terminach.

I. W powiecie Wileńsko - Trockim :

1. w Małych Solecznikach w dn. 22 października,
2. w Mejszagole w dn. 23 października,
3. w Landwarowie w dn. 25 października,
4. w Niemenczynie w dn. 26 października,
5. w Mickunach w dn. 28 października,
6. w Gierwiatach w dn. 5 listopada.

II. W powiecie Oszmiańskim :

1. w Smorgoniach w dn. 22 października,
2. w Dziewieniszkach w dn. 26 października,
3. w Antonowie w dn. 28 października,
4. w Graużyszkach w dn. 31 października,
5. w Oszmianie w dn. 2 listopada.

III. W powiecie Brastawskim :

1. w Opsie w dn. 16 października
2. w Miorach w dn. 20 października,
3. w Tylży w dn. 22 października.
4. w Brastawiu w dn. 25 października.

IV. W powiecie Dziśnieńskim :

1. w Szarkowszczyźnie w dn. 8 października,
2. w Głębokiem w dn. 12 października,
3. w Dziśnie w dn. 15 października,
4. w Plisie w dn. 18 października,
5. w Parafjanowie 22 października,
6. w Prozorokach w dn. 23 października.

V. W powiecie Postawskim :

1. w Duniłowiczach w dn. 10 października,
2. w Miadziole w dn. 12 października,
3. w Postawach w dn. 16 października.

VI. W powiecie Mołodeczańskim :

1. w Dubrowie w dn. 22 października.
2. w Zalesiu w dn. 24 października,
3. w Mołodecznie w dn. 25 października.

VII. W Dekanacie Bieniakońskim :

1. w Bieniakoniach w dn. 22 października.

VIII. W powiecie Grodzieńskim:

1. w Łunnie w dn. 1 października,
2. w Hoży w dn. 8 października,
3. w Kopciówce w dn. 15 października,
4. w Małej Brzostowicy w dn. 22 października.

IX. W powiecie Wołkowyskim:

1. w Wołkowysku w dn. 12 października.

X. W powiecie Szczuczynskim:

1. w Szczuczynie w dn. 12 października.

XI. Powiat Świąciański:

1. w N.-Świącianach i Łyntupach w dn. 24 października,
2. w Duksztach w dn. 25 października,
3. w Świrze w dn. 26 października,
4. w Korkożyszkach w dn. 28 października,
5. w Daugieliszkach i Cejkiniach w dn. 29 października,
6. w Mielegianach w dn. 1 listopada,
7. w Żukojniach i Łyngmianach w dn. 5 listopada,
8. w Gontownikach w dn. 11 listopada.

XII. Powiat Wołożyński:

1. w Wołożynie w dn. 1 listopada.

XIII. Powiat Wilejski:

1. w Ilji w dn. 15 października,
2. w Dołhinowie w dn. 22 października,
3. w Wojstomiu w dniu 29 października,
4. w Kurzeńcu w dn. 5 listopada.

Danych o terminach wystaw konkursowych na terenie pozostałych powiatów — narazie brak.

DZIAŁ INSTRUKCYJNY.

W „Wiadomościach A. K.” za miesiąc sierpień i wrzesień r. b., jak również i w pogadance wygłoszonej przez radjo w dn. 20.IX. r. b. — Związek Młodzieży Polskiej szczegółowo omówił zadania i obowiązki zakończenia akcji konkursowej w roku bież., co winno wyrazić się — *w jak najliczniejszym i w odpowiedniej formie wzięciu udziału na wystawach konkursowych.*

W związku z tem nadesłanie do powiatowych Komisji, względnie do instruktorów S.M.P. — protokółów zbiorów.

Na wystawy ogólnorołnicze należy dostarczyć obok ekspozatów konkursowych, wyroby z lnu i t. p. rzeczy.

Równolegle z dobrem zorganizowaniem się do wzięcia udziału w ogólnorołniczej wystawie konkursowej, organizowanej przez

powiatowe Komisje P. R., należy w każdym Stow. Mł. Pol. zorganizować wystawę lokalną, w ognisku Stowarzyszenia Mł.

I ta właśnie, wystawa lokalna szczególnie winna obfitować w wyroby z lnu i przetwory owocowe, w czem główna uwaga winna być zwrócona na wykazanie społeczeństwu sposobów dobrego zużytkowania ziarna kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej”.

Co do zorganizowania natomiast nowych zespołów konkursowych do pracy na rok przyszły 1934, to ten obowiązek już należało wykonać, bowiem minął termin wyznaczony przez Związek do nadsyłania zgłoszeń do konkursów rolniczych na rok przyszły.

Czy ten obowiązek organizacyjny został wykonany przez każde S. M. P., Druchny i Druhowie czy przystąpiliście już do konkursów na rok przyszły 1934!!?

W niektórych S.M.P. daje się zauważyć jak gdyby przemęczenie pracą w konkursach rolniczych, co graniczy ze zniechęceniem do tej pracy. Tak, jak gdyby to spowszedniało o tyle, że gotowi ten dział pracy zaniechać.

Jeżeli gdziekolwiek w Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej nastąpiło zniechęcenie do pracy oświatowo-rolniczej, świadczyłoby to o zaniku zdrowego rozsądku.

Należy ustawicznie uświadamiać sobie, że przysposobienie rolnicze, jest niewyczerpanem źródłem wiedzy. Zniechęcać się do tej pracy można wtenczas jedynie, gdy w tej pracy stosujemy w Stow. Mł. Pol. nie właściwe metody. W życiu, w praktyce wygląda to w ten sposób, że gdy zespół konkursowy z roku na rok, w przeciągu kilku lat uprawia — powiedzmy buraki pastewne, nic dziwnego, że buraki spowszednieją i niema chęci prowadzić uprawy buraków w konkursach — jakkolwiek i w tej dziedzinie jest dużo do zrobienia w ustawicznym dążeniu do doskonalenia uprawy buraków.

Lecz — pomijając narazie kwestję **wytrwania i wytrwałej pracy**, w dążeniu do dobrych jej skutków — zastanówmy się, czy nauczylibyśmy się chociażby tak dobrze uprawiać każdą roślinę w gospodarstwie, jak umiemy uprawiać buraki pastewne.

W tem każda Druchna i każdy Druh, a zatem każde S.M.P. łatwo znajdzie rozwiązanie tak trudnego zadania, jak otrząśnienie z siebie niedbalstwa i zniechęcenia do pracy.

W przysposobieniu rolniczym jak w każdej innej dziedzinie pracy organizacyjnej, musimy wyznawać zasadę: zawsze naprzód! nigdy na miejscu! niedaj Boże cofać się wstecz!

Ten z Młodzieży Stowarzyszonej, kto wycofuje się z pracy w konkursach rolniczych — cofa się wstecz. Ten kto nie potrzebnie tkwi w jednym i tym samym temacie z roku na rok — stoi na miejscu. I tylko ten zwycięsko idzie naprzód, kto z roku na rok przerabia rozumnie, starannie, sumiennie — nowe tematy konkursowe.

To co wyżej nadmieniałem, jest jedynie przypomnieniem ustawicznych dążeń do szerzenia świadomości w umysłach Młodzieży Stowarzyszonej, konieczności gremjalnego, solidarnego udziału w przysposobieniu rolniczym, wszystkich bez wyjątku druchen i druhów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.

Od tego obowiązku, nikt w Stowarzyszeniu nie może być zwolniony. W pierwszym szeregu w pracy w przysposobieniu rolniczym winni stać ci, którzy posiadają warsztat pracy na roli. Zarządy SMP. winny zwrócić uwagę na takie druchny i druhów, którzy będąc dziećmi rolników, niechęć brać udziału w przysposobieniu rolniczym. Jakie są tego powody? O ile tam rodzice są przeciwni tej pracy i zabraniają córce lub synowi, należącym do SMP., uczyć się rolnictwa, trzeba takich ludzi uświadomić, oświecić ich, przekonać. Jednak śmiało można powiedzieć, że takich wypadków jest nie wiele, gdzie rodzice zabraniają dzieciom należeć do zespołów konkursowych. Daje się powszechnie zauważyć, że do umysłów starszego społeczeństwa przeniknęła świadomość pożytku pracy w przysposobieniu rolniczym. Natomiast młodzież lekkomyślnie traktuje te rzeczy.

Powyższa opinia stosuje się oczywiście do tych, którzy nie chcą brać udziału w przysposobieniu rolniczym.

Stąd, zasadniczą myślą i dążeniem zarządów SMP. winno być — aby każda druchna i każdy druh Stowarzyszenia brali czynny udział w przysposobieniu rolniczym.

Trzeba zacząć oczywiście od tego, aby Zarząd Stowarzyszenia w tej pracy świecił dobrym przykładem.

Daje się bowiem zauważyć ciekawe zjawisko: gdzie zarząd stowarzyszenia gremjalnie prowadzi pracę w konkursach rolniczych, tam praca ta stoi na należytych poziomach. O ile zaś zarząd nie bierze w tym udziału, dział pracy w P. R. stoi na niskim poziomie.

A z tego znowóż nie trudno wyprowadzić, że nie wiele jest wart zarząd SMP., który nie świeci dobrym przykładem w akcji P. R. Podobne rzeczy, gdzie nigdzie. spotykane były dotychczas.

Dążmy do nie popełniania podobnych błędów w przyszłości.

Podstawową zasadą było dotychczas, a tem bardziej winno być w przyszłości, że:

1. W każdym S. M. P., bez względu na to, czy młodzież zamieszkuje na wsi, czy miasteczku, w każdym — powiadam S. M. P., winna być prowadzona praca w przysposobieniu rolniczym.

Piękny przykład zrozumienia pożytku tej pracy dały w roku bież. S. M. P. im. Królowej Jadwigi i im. św. Jerzego w Wilnie, które zorganizowały się i dzięki ofiarności pani patronki — uzyskały odpowiedni grunt na którym prowadzą konkurs w uprawie ogródków warzywnych.

S. M. P. im. Zofji Chrzanowskiej w Wilnie, prowadziło konkurs pielęgnacji kwiatów doniczkowych.

Robótki ręczne — jak hafty i t. p. — mają ścisły związek z rolnictwem, bowiem materiały do tych robót są pochodzenia rolniczego: len, wełna. Młodzież stowarzyszona, która brała udział w wystawach konkursowych, niejednokrotnie miała możliwość zaobserwować jakie ogromne zaciekawienie wzbudza wystawa przedmiotów pochodzących z robót ręcznych: płótna, serwety, ręczniki, dywany domowej roboty, samodziały na ubrania, mackatki, laufferki i wiele, wiele innych podobnych rzeczy.

Czy gdziekolwiek w S. M. P. druchny nie robią tych rzeczy? W ten sposób bardzo łatwo jest stanąć chociażby o tyle na wysokości zadania w akcji przysposobienia rolniczego, aby w każdym, ale to literalnie w każdym S. M. P. zorganizować chociażby jeden zespół Młodzieży do pracy w konkursach rolniczych. Albowiem Zarząd Stowarzyszenia — już stanowi prawie że dostateczną liczbę Młodzieży na zorganizowanie zespołu konkursowego. A do tego czyż nie znajdzie się w Stowarzyszeniu kilku, może kilkunastu lepszych, którzy ze zrozumieniem własnego pożytku staną do tej pracy.

2. Drugiem z kolei zadaniem jest: dążyć nieustannie do wytworzenia solidarnego udziału wszystkich bez wyjątku druchen i druhów w akcji przysposobienia rolniczego. Zdaniem Związku Młodzieży Polskiej, Zarząd Stowarzyszenia każdorazowo winien wejrzeć w przyczyny, dla których druchna lub druh nie biorą udziału w przysposobieniu rolniczym. Może okaże się, że ten kto zaniedbuje się w tak łatwym i pożytecznym dziale pracy organizacyjnej, jak p. r., ten może wogóle stoi na niskim poziomie moralnym i umysłowym. A wtenczas może okaże się, że nad takimi jednostkami trzeba roztoczyć opiekę w tym stopniu, jak powinniśmy to czynić w stosunku do osób słabych duchem, bez charakteru, w celu utrzymania ich na poziomie możliwości zaliczenia do grona S. M. P. Bowiem każdy członek rodziny organizacyjnej, winien w równym stopniu dbać o dobro tej rodziny. Ten zaś, kto zaniedbuje się w obowiązkach, nie wart jest być członkiem danej rodziny.

Związek Młodzieży Polskiej pragnie, by wyżej wyszczególnione spostrzeżenia stały się podstawą do doskonalenia pracy organizacyjnej w każdym S. M. P. By wszelkie oznaki dotychczasowej opieszałości pod względem wytworzenia zwartości organizacyjnej na każdym terenie pracy w S. M. P. były starannie niszczone. A z starannego niszczenia w S. M. P. opieszałości i niedbalstwa, będzie taki skutek dla podniesienia poziomu organizacyjnego Stowarzyszenia, jaki macie w planach przez staranne niszczenie chwastów na półkach konkursowych.

Po uporządkowaniu pracy w p. r. pod względem organizacyjnym należy z kolei wykonać pod względem fachowym wszystko to, co wymagane jest do wykonania przed zimą.

W pierwszym rzędzie przygotowanie pól konkursowych do wiosennych zasiewów. Z tego wynikają dwie rzeczy, z których:

1. Pod rygiem organizacyjnym przygotować glebę przed zimą na polkach konkursowych.

2. Dążyć do przygotowania gleby przed zimą pod rośliny gospodarskie wogóle, na podstawie zdobytego doświadczenia w konkursach rolniczych.

W pierwszym wypadku obowiązkiem przodowniczki i przodownika jest dopilnować, sprawdzić, w drodze lustracji znać każdego uczestnika zespołu konkursowego, względnie w drodze zwołania uczestników zespołu konkursowego na odprawę sprawdzić czy przygotował każde pólko konkursowe do siewu wiosennego?

W drugim zaś wypadku należy nie zaniedbywać dobrej uprawy każdej rośliny w gospodarstwie, a w szczególności stosować dobre sposoby uprawy w stosunku do tych roślin, które były stosowane w pracy jako tematy konkursowe.

Jako przykład weźmy sprawę uprawy buraków pastewnych: nim buraki były uprawiane jako temat konkursowy, praca była wykonywana dobrze i był z tej pracy dobry skutek. Często daje się zauważyć, że z chwilą wyboru innych tematów konkursowych, pamięć o stosowaniu dobrego sposobu uprawy buraków pastewnych zanika, a w wyniku tego, buraki dają zły plon. Podobna rzecz się dzieje i w stosunku do innych roślin. Należy pamiętać, że w nauce o rolnictwie czyli w p. r. to tak, jak w każdej innej dziedzinie nauki: jeżeli nie będziemy ustawicznie utrzymywać w pamięci rzeczy zdobytych, to one wywietrzeją z głowy.

W rzeczach najprostszych musimy dążyć do doskonalenia:

1. Wybór miejsca na pólko konkursowe. W naszych warunkach gospodarczych trudno co prawda zakładać pólko konkursowe w polu, szczególnie tam, gdzie grunta we wsi nie są skomasywane; jednakże należy dążyć do uprawy buraków pastewnych, marchwi, kapusty, kukurydzy w polu nie zaś w ogrodzie.

2. Dobry wymiar pólka; figura możliwie zbliżona do kwadratu i ścisły wymiar. Tak łatwa i prosta rzecz jak opalikowanie pólka, a jednak w wielu wypadkach pólka nie są opalikowane.

3. Uprawa gleby; podorywki nawozić i orać z pogłębiaczem przed zimą.

Czas jesienny należy wykorzystać w szczególniejszy sposób na wykonanie robót w gospodarstwie wogóle, a w pracy związanej z przysposobieniem rolniczem w szczególności na wykonanie szeregu prac i zadań, które w dużym stopniu ułatwią prace wiosenne i letnie w roku przyszłym.

Z tematów konkursowych w S. M. P. najbardziej godnym jest uwagi temat „Ogródki warzywne”.

W związku z tem staje się koniecznem zakładanie kup kompostowych.

Czas jesienny daje dużo sposobności i czasu tak do dobrego rozplanowania ogródka warzywnego, do uprawiania gleby; jak również i do gromadzenia materiałów na kupy kompostowe.

Na skutek troski o wykonanie wyżej wymienionych zadań praktycznych samo przez się powstanie troska o zdobycie wiedzy fachowej. Czas jesienny, a wślad za tem okres zimowy daje dużo sposobności i możliwości do samokształcenia.

Na koniec Zw. Mł. Pol. podkreśla, że ustawicznem i nieustannem dążeniem SMP. winno być: szerzenie zrozumienia pożytku kukurydzy w gospodarstwie i zamięłowanie do jej uprawy.

Niech każdy sobie uświadomi rozsądnie, że wyniki w dojrzwaniu kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej” w roku bież. nie mogą być podstawą do wydawania sądów i opinii o celowości uprawy kukurydzy wogóle. Powolne i opóźnione jest dojrzwanie w roku bieżącym kukurydzy, lecz jest to spowodowane wyjątkowo niepomysłnem dla rolnictwa latem. Szereg innych rzeczy jak ogórki, pomidory i okopowe dały złe plony.

Jednakże nie zaniedbamy uprawy — powiedźmy ziemniaków z tego względu, że w tym roku ziemniaki albo źle wyrosły, albo całkiem pogniły w ziemi.

Druchno i Druhu! zastanów się każdy z osobna czy spełniłeś obowiązek pod względem przystąpienia do konkursów rolniczych na rok przyszły 1934?

PLAN PRACY NA M-C LISTOPAD 1933 R.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

1. Dwa zebrania Zarządu i dwa zebrania plenarne w miesiącu.
2. Skarbnik sprawdzi:
 - 1-mo. Czy S.M.P. niema zaległości w Składnicy Związku.
 - 2-do. Czy za wszystkie kwartały opłacono składki członkowskie do Związku, jeśli nie, to należy jaknajprędzej uregulować zaległości.
3. Komisja rewizyjna, jeśli jeszcze nie dokonała przeglądu agend Stowarzyszenia, niech to wykona w listopadzie.

Zbliża się koniec roku. Trzeba porządnie zakończyć roczną działalność.

II. DZIAŁ KULTURALNO-OŚWIATOWY.

1. Wziąć udział w Świącie Chrystusa-Króla.
2. Uporządkować bibliotekę i czytelnię na zimowy okres pracy. Ustalić dyżury członków w „Ognisku”.
3. Sprowadzić potrzebny do urządzenia „Święta Młodzieży” materiał ze składnicy.
4. Kółko kulturalno-oświatowe przygotuje referaty na zebrania plenarne.
5. Sekcja teatralna przygotuje urozmaicenia na akademję w dniu „Święta Młodzieży”.

III. DZIAŁ P. R.

1. Gromadzić popiół drzewny do wiosennego użytku na półku konkursowem.
2. Sprawdzić stopień dokonanej pracy na półkach konkursowych, u wszystkich uczestników zespołów konkursowych i uzupełnić to, co będzie możliwe.
3. Organizować zespoły konkursowe do tematów hodowlanych i po ostatecznem uporządkowaniu, przesłać do Związku.
4. Organizować zespoły do konkursów uprawy kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej”.
5. Zaprenumerować wydawnictwo „Przysposobienie Rolnicze”.
6. Zaopatrzyć bibliotekę stowarzyszeniową w broszurki konkursowe.
7. Sporządzić zapotrzebowanie na materiały konkursowe.
8. Zbierać od uczestników zespołów konkursowych należności za materiały konkursowe potrzebne do wiosennego siewu i przechowywać narazie gotówkę w kasie stowarzyszenia.
9. Prowadzić pogadanki na zebraniach plenarnych o przysposobieniu rolniczem wogóle, a o wytrwanie w zespołach konkursowych w szczególności.
10. Prowadzić pracę samokształceniową, organizując odczyty, referaty, pogadanki i t. p. z dziedziny przysposobienia rolniczego.

IV. DZIAŁ W. F. i P. W.

1. Rozpocząć ćwiczenia gimnastyczne w lokalach zamkniętych (tam, gdzie są ku temu warunki).
2. Obesłać kandydatów na kursa mające się odbyć w m-cu listopadzie i grudniu.
3. Zorganizować w Ogniskach turniej Ping-Pongowy (tenisa stołowego) między druhami o mistrzostwo swego S.M.P.
4. Rozpocząć przygotowania sprzętu narciarskiego, w celu możliwości ćwiczeń narciarskich z chwilą odpowiednich warunków atmosferycznych.

ARCHIDIECEZJALNY ZWIĄZEK
TOWARZYSTW DOBROCZYNNOSCI „CARITAS“

**WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE JAK ZAŁOŻYĆ
WYDZIAŁ PARAFJALNY „CARITAS“.**

Ksiądz proboszcz względnie jego zastępca w jedną z najbliższych niedziel wygłosi łaskawie kazanie o miłosierdziu, zachęcając gorąco, aby wszyscy możliwie parafjanie zapisali się na członków „Caritas” parafjalnej, podkreślając z naciskiem, że czynny udział w świadczeniu miłosierdzia jest nakazem Chrystusa i że taki Wydział musi powstać w każdej parafji. Chociażby nawet w parafji nie było biedaków czy też bezrobotnych, to i w takim wypadku parafja ma wielki obowiązek niesienia pomocy innym parafjom, zakładom dla sierot, przytułkom dla kalek ubogich i starców nie mogących zapracować sobie na kawałek chleba. Wieleż to miłosierdzia potrzeba, aby odczuć łyż tylko samych najnieszczęśliwszych.

W pierwszym rzędzie do parafjalnej „Caritas” winni wpisać się i stale należeć członkowie III zakonów, bractw, sodalicyj i innych organizacyj w parafji tak religijnych jak i społecznych.

Gdy już jest wpisanych przynajmniej 15 członków, Ksiądz Proboszcz, względnie jego zastępca, zwołuje wszystkich zebranych na pierwsze, t. zw. organizacyjne zebranie celem wyboru władz wydziału „Caritas”, zebranie jednocześnie uchwała wysokość składek członkowskich lub ofiar w naturze. Zebraniu organizacyjnemu jak i późniejszym zebraniom przewodniczy zawsze sam ks. Proboszcz, względnie jego zastępca.

Do Zarządu Wydziału „Caritas” który składa się z 3 — 7 członków, należy wybrać najlepszych ludzi z parafji, pozatem ks. Proboszcz w porozumieniu z zarządem wydziału mianuje na każdą wioskę delegata „Caritas” t. j. opiekuna, który będzie czuwał nad ubogimi swojego rejonu i wykonywał tamże zlecenia zarządu „Caritas” parafjalnego.

W tymże samym dniu i lokalu, po zakończeniu zebrania organizacyjnego, pozostają wybrani członkowie zarządu, celem rozdzielenia wśród siebie stanowisk w Zarządzie i komisji rewizyjnej wydziału.

Przewodniczącego wydziału nie wybiera się, jest nim bowiem z urzędu ks. Proboszcz lub jego zastępca. Należy natomiast wybrać: 1) zastępcę przewodniczącego, człowieka poważnego i cieszącego się w parafji ogólnym zaufaniem; 2) sekretarza (wskazanem byłoby, aby nim został organista); 3) skarbnika (człowieka, godnego zaufania, któremu możnaby powierzyć kasę);

4) gospodarza, który, stosując się do uchwał Zarządu, dysponuje ofiarami w naturze pod okiem ks. Proboszcza, lub w razie jego nieobecności zastępcy przewodniczącego Zarządu wydziału.

W Zarządzie wydziału, każdy członek ma odpowiednie zajęcie: **Przewodniczący**, ks. Proboszcz, lub jego zastępca, czuwa nad całą działalnością wydziału i jest jego duszą; **Sekretarz**, osobą świecką, prowadzi kancelarię, ewidencję członków, ubogich, wykonywuje wszelkie zlecenia przewodniczącego i Zarządu. Organizuje wywiad o ubogich, by stwierdzić istotne ich potrzeby; **Skarbnik**, przechowuje pieniądze, przyjmuje za pokwitowaniem wpływy, prowadzi księgę kasową, daje co tydzień Zarządowi wykaz wpływów, aby sekretarz je odnotował w księgach. Zamyka co miesiąc księgę kasową i saldo przenosi, jako pierwszą pozycję nowego miesiąca — sporządza pozatem sprawozdanie miesięczne i roczne do Centrali Archidiecezjalnego Związku „Caritas” w Wilnie. **Gospodarz Zarządu**, przyjmuje za pokwitowaniem ofiary w naturze, wydaje potrzebującym na polecenie Zarządu lub ks. proboszcza, sporządza tygodniowe zestawienia wpływów i rozchodów otrzymywanych ofiar w naturze, aby sekretarz mógł mieć dokładne i wyczerpujące dane do sprawozdań miesięcznych i okresowych.

Komisja Rewizyjna kontroluje księgowość Zarządu i spisuje o tem protokół, stawia wniosek zatwierdzenia pracy Zarządu i absolutorjum przed Walnem Zebraniem.

Zarząd wydziału utrzymuje stały kontakt z Centralą w Wilnie na podstawie sprawozdań miesięcznych i rocznych, a także specjalnych, przygotowywanych na życzenie Centrali.

Sekretariat Arch. Związku „Caritas” w Wilnie, ul. Metropolitalna 1, będzie dostarczać wszelkich druków, potrzebnych do prowadzenia całej akcji wydziałów parafjalnych „Caritas”, według zamówień za pobraniem pocztowem. Centrala dostarczać będzie także pieczęcie potrzebne.

Do wydziału parafjalnego „Caritas” będą potrzebne następujące książki i druki: 1) książka członkowska; 2) księga wspieranych albo kartoteka; 3) ewidencja ubogich i do niej indeks; 4) książka kasowa; 5) książka magazynowa; 6) kwitarjusz gotówkowy; 7) kwitarjusz magazynowy; 8) kwitarjusz zleceń; 9) sprawozdania na formularzach; 10) księga protokołów posiedzeń i zebrań.

Dla orientacji podajemy poniższy wzór protokołu zebrania organizacyjnego, zwołanego celem założenia wydziału „Caritas” w parafji:

Nr.

P R O T O K Ó Ł

Zebrania organizacyjnego wydziału „Caritas“

Parafji

w

z dnia

Które odbyło się w sali

przy

ul.

Nr.

o godzinie

Obecni . . . (wymienić imiona i nazwiska, a także adresy osób obecnych).

Porządek obrad:

1. Zagajenie ks. Proboszcza (który z urzędu przewodniczy zebraniom i powołuje sekretarza).

2. Referat o akcji charytatywnej w parafji (wygłosi np. ktoś z prowincjonalnej inteligencji np. ziemian, lekarzy, nauczycielstwa i t. p.).

3. Omówienie statutu i regulaminów „Caritas“.

4. Ustalenie wysokości wpisowego, składek i ofiar, norm zapomóg dla obogich oraz obowiązków członkowskich (wezwanie do wpisywania się na członków). Przerwa, wpisywanie się na członków.

5. Wybory 7 członków Zarządu.

6. Omówienie pierwszych prac wydziału.

7. Zakończenie.

Treść obrad i uchwał wpisuje się zwięźle i krótko. Protokół zebrania organizacyjnego podpisuje ks. Proboszcz, sekretarz, oraz wszyscy obecni jako założyciele „Caritas“ w parafji.

Odpis protokołu wraz z odpowiedniem podaniem uprasza się przesłać do Związku „Caritas w Wilnie, Metropolitalna 1, do ewidencji i rejestracji.

Uwaga: Przy ustalaniu wysokości składek członkowskich trzeba wziąć pod uwagę uchwały walnego zebrania Arch. Zw. „Caritas“ w Wilnie z dnia 8 maja 1932 r., według której, wydziały parafjalne „Caritas“, na zasadzie art. 5 statutu Związku „Caritas“, wpłacają do Związku składkę członkowską w wysokości 20 zł. — rocznie. Składkę tę wpłaca się przed upływem każdego roku kalendarzowego.

Co i jak robić.

Nadchodząca jesień i zima nakłada na instytucje i pracowników na polu miłosierdzia chrześcijańskiego, specjalne obowiązki. Bezrobocie nieustannie powiększa się, likwidacje robót letnich stale wzrastają, powiększają się rzesze ubogich, zagrożonych skrajną nędzą.

Organizują się wprawdzie różne komitety niesienia doraźnej pomocy najbardziej potrzebującym i nie brakuje dobrej woli wśród ludzi uczynnych. Trzeba jednak to wszystko umiejętnie użyć, pokierować, aby wysiłek mógł wydać pożądane owoce.

W związku z nadchodzącym „Dniem Miłosierdzia chrześcijańskiego“, jaki corocznie w jesieni ma być urządzany we wszystkich parafjach Archidiecezji, na zachętę Przewielebnych XX. Proboszczów zgłosi się sporo ludzi do pracy dobroczynnej. Ochotnicy ci jednak, nie mając przygotowania i odpowiedniego zajęcia, łatwo mogą się zniechęcić do całej pracy. By temu zapobiec i uniknąć złudności, należy zawczasu przygotować szczegółowy plan całej tej jesiennej i zimowej akcji na terenie parafji. W tym celu rzucamy szereg myśli, jako materiał do opracowywania programów dla parafjalnych wydziałów „Caritas“.

WYDZIAŁY PARAFJALNE „CARITAS“.

Przedewszystkiem we wszystkich parafjach należy powołać do życia wydziały parafjalne „Caritas“, które obecnie są bezwzględnie najważniejszym ośrodkiem wzmożonego ruchu dobroczynnego. By jednak placówki te mogły sprostać spadającym na nie obowiązkom, trzeba użyć wszystkich sił celem rozbudzenia szerszego zainteresowania wśród parafjan akcją miłosierdzia i pozyskać jak największą ilość członków składających pieniądze, czy też w naturze.

Od tego trzeba rozpocząć w tym roku całą robotę charytatywną. Szczególne wskazówki zakładania wydziałów parafjalnych „Caritas“ podajemy w niniejszym zeszycie „Wiadomości Akcji Katolickiej“. Parafje, które wydziały „Caritasu“ już mają, winny dołożyć starań, aby w organizacji tej skupić możliwie jaknajwięcej parafjan, mających możność wspierania lub współpracy. Każdy grosz, dzbanek mleka, garść zboża czy koszyk ziemniaków — to bardzo wiele znaczy, gdy ktoś ginie z nędzy, głodu, choroby. A nie brak takich nieszczęśliwych w żadnej parafji.

FUNDUSZE.

Bardzo wiele osób nie zapisuje się na członków „Caritasu“ z powodu tego, że może nie zna tej organizacji w parafji, albo w razie przeciwnym, z powodu nieświadomości lub lenistwa. Nie znają także naszej pracy, bo się im nie chce iść do biura parafjalnego, aby zgłosić swój adres.

To też z parafjan uczynnych i przedsiębiorczych należy wybrać osoby do propagandy i werbowania datkujących członków. Trzeba poprostu iść od domu do domu, zbierać przytem ofiary w gotówce czy też w naturze, zachęcając wszystkich do wpisywania się do „Caritas“. Sposób ten można zastosować tak po miastach jak i po parafjach wiejskich.

Wypróbowanym również sposobem pomnażania funduszy na cele „Caritasu“ jest dobrowolne opodatkowanie się osób

mających stałe dochody, np. urzędników. Wskazaniem jest wówczas postaranie się o odpowiednich zaufanych pomocników z pośród zespołu pracowników danego urzędu, biura, fabryki, przedsiębiorstw przemysłowych i t. p. do zbierania podpisów i czuwania, aby co miesiąc, po otrzymaniu pensji, przyrzucone datki, choćby groszowe, zostały uiszczone.

Mimo ciężkich czasów, nie braknie nigdy wesołej publiczności w miejscach rozrywkowych, zwłaszcza po miastach. Trzeba w podobnych wypadkach naśladować członków Armji Zbawienia, którzy nie wahają się przypomnieć, używającym po sybarycku życia, o obowiązkach dzielenia się z obogimi. Idziemy z odpowiednią legitymacją i opaską „Caritasu“ na ramieniu, pobierając śmiało, a z wesołą zachętą paczki jałmużnicze. Rezultaty bywają zazwyczaj dobre, o ile kwestarze czy kwestarki są odpowiedni.

Wiele funduszków może przysporzyć dzień zaduszny. W tym celu organizuje się zbiórki pod hasłem: „Jałmużna dla obogich za dusze zmarłych“. Zbierający składki powinni zająć miejsca przy bramach kościołów, cmentarnych, a nawet rozejść się od domu do domu. Każdy przecie ma kogoś na tamtym świecie, za którego duszę złoży jałmużnę dla obogich do puszki „Caritasu“. Do tego czasu uroczystości te wykorzystują nie zawsze prawdziwi obodzy, a jałmużna zamiast na chleb dla głodnych, jakże często wędruje do kieszeni żydowskiej za wódkę.

Podobnie należy organizować „Dnie ubogich“ względnie „Miłosierdzia chrześcijańskiego“, które zazwyczaj obchodzi się w listopadzie albo z początkiem grudnia np. w święto Niepokalanego Poczęcia N. M. P. w dniu tym urządza się specjalną uroczystość kościelną z okolicznościowym kazaniem, w czasie której wszyscy ubodzy przystępują do Św. Sakramentów, po sumie obiad dla nich, a wieczorem odpowiednio przygotowana wieczornica (akademia) charytatywna dla wszystkich parafjan z referatami o miłosierdziu chrześcijańskim, deklamacjami, śpiewami i przedstawieniami.

Warto też pomyśleć o „Świątym Mikołaju“ dla biednej diatwy i „bazarach gwiazdkowych“ z dochodem na urządzenie wigilji dla biednych. Zbiera się w tym celu najrozmaitsze dary, jak książki, obrazy, robótki i t. p. przedmioty, umieszczając je na wystawach w wolnych lub bezinteresownie udzielonych lokalach. Ochotników do podjęcia się roli sprzedawców zawsze się znajdzie. Bazary takie, połączone np. z loterją cieszą się zawsze wielkiem powodzeniem.

NATURALJA.

Wiele rodzin, zwłaszcza na wsi, nie może przyczynić się do sprawy ofiarą pieniężną, może natomiast dać od czasu do czasu trochę zboża na mąkę, garnek mleka, bochenek chleba, kosz ziemniaków, kilka garści kaszy lub fasoli. Chodzi tylko

oto aby to umieć zebrać i odpowiednio do potrzeb rozdzielić. Bywają też parafje, które swoich ubogich żywią w ten sposób, że utrzymuje ich każda rodzina przez jeden lub kilka dni, zależnie od zamożności. „Caritas“ wówczas daje im tylko ubranie. Dla ubogich niedołącznych urządza się pod opieką sióstr zakonnych, o ile w parafji mają ochronkę lub miejscowego III Zakonu szpitalik do którego wiktuały w naturze lub gotowe jadło w koszykach dostarczają kolejno rodziny odpowiednio do porozumienia się. Wielkie znaczenie ma dostarczanie regularne mleka dla dzieci ubogich.

Szkoły organizują dożywianie ubogiej dziatwy w ten sposób, że dzieci domów zasobniejszych przynoszą im kawałek chleba z tłuszczem na drugie śniadanie, piekarnie i sklepy spożywcze chętnie na ten cel deklarują co pewien czas pewną ilość pieczywa, tłuszczu lub owoców. Nad akcją charytatywną w szkołach z ramienia Caritasu czuwają Przew. XX. Prefekci przy współudziale całego nauczycielstwa danej szkoły.

W dziedzinie opieki nad dziatwą ubogą przedszkolną pamiętać należy, że zwykle mieszkania wilgotne, w suterenie lub zimne na poddaszu, najgorszym jest szkodnikiem ich zdrowia. Dostarczanie zatem tego dzieciom, chociażby na kilka godzin dziennie, jasnego i suchego lokalu, stanie się może dla nich prawdziwem błogosławieństwem. Stwarzać można w ten sposób przy parafjach tymczasowe ochronki, w których opieka powinna być bezinteresowna. Duża, ciepła sala lub przestronny pokój, kilka dziecięcych mebelków, wyproszonych wśród parafjan, trochę zabawek, książek z obrazkami i szklanka ciepłego posiłku, a bardzo dużo serca i dobrej woli — oto i wszystko, co da dzieciom ciepły kąt i wesołą chwilę w gromadzie pod okiem kochającej ochraniarki.

Te same ubikacje wieczorem zaludnić można ubogimi, których lokuje karczma i różne spelunki, skąd tak często wychodzą zbrodniarze.

Człowiek przedenerwowany biedą, złą agitacją, brakiem zajęcia, przytem głodny i zziębnięty, potrzebuje nietylko zdawkowej jałmużny, lecz także pociechy i godziwej rozrywki. Przybywający gość winien znaleźć tam dobrą gazetę, książkę, radio, jakąś grę wypoczynkową i szklankę gorącej herbaty z chlebem. A przede wszystkim powinienby tam znaleźć serce dobre, radę, poufną braterską rozmowę.

ODZIEŻ.

W porze zimowej bardzo ważną rolę w opiece nad ubogimi odgrywa ciepła odzież. Ileż to chorób i nędzy spowodował brak odpowiedniego okrycia, ile chorób co do duszy zrodziło się z powodu zaniedbania obowiązków religijnych, wstyd bowiem trzymał ludzi w izbie.

„Caritasy“ parafjalne winne wyteńczyć siły, aby zebrać wśród parafjan wszystko co się tylko da, aby „ubogich odziać“. — W każdej rodzinie, jak się, tak dobrze przeszuka wszystkie kufry, szafy i kosze, niejedno znajdzie się dla biednego.

W celu zebrania większej ilości odzieży, najlepiej urządzać zbiórki na większą skalę. Ogół ma zazwyczaj dużo dobrej woli, ale zapał, zbudzony tylko odezwami, gaśnie. Trzeba pójść od domu do domu i zbierać — przedtem jednak ogłosić z ambony i w pismach, aby dla kwestarek przygotować pakiety.

Do prania, prucia i segregowania tych darów można wynająć siły płatne, — w szwalni jednak powinny pracować pod fachowym kierunkiem panienki ochotnicze.

Z wykonanych prac możnaby po miastach urządzać wystawy, co mogłoby pokryć wydatki za przybory krawieckie.

PRACA.

Ludzie pozbawieni pracy, robotnicy, szczególnie ojcowie rodzin, biorą się często do przemysłu domowego, którego wytwory starają się sprzedać w handlu domokrażnym. Wiele łez możnaby otrzeć rodzinom, gdyby potrafiły chociaż w ten sposób na chleb zarobić. Zawsze to przyjemniejszy chleb zapracowany niż uproszony.

Czy nie wartołoby pomyśleć o specjalnych kursach reperowania ubrań, wyrobu zabawek, koszykarstwa, szczotkarstwa, kilimiarstwa, wyrobów choinkowych przed gwiazdką i t. p. Całą tę wytwórczość bezrobotnych możnaby wystawiać w odpowiednich bazarach z możliwością sprzedaży i polecenia szerokiej publiczności. Zaczynać od drobiazgów, a napewno pomysł się uda, nawet po parafjach wiejskich. Wyroby np. z drzewa na Podhalu szeroko rozchodzą się po kraju, idą nawet daleko poza granice naszego państwa. Nikt ich tego nie uczył — brak chleba naprowadzał lud tamtejszy na coraz to nowe pomysły i ulepszenia, a stąd rozszerzył się wspaniały przemysł ludowy, dający utrzymanie tysiącom rodzin.

Rzucając garść myśli do rozważań co i jak zrobić dla ubogich w naszych parafjach, przyznajemy, że każda choćby najmniejsza akcja w tej sprawie napotka na różne przeszkody i trudności. Trzeba nam jednakowoż wiedzieć, że nic nie udaje się łatwo, a wszelkie dzieła, największe nawet, zaczynały się prze-
ważnie od „nic!“

Dlatego nie zniechęcać się nam — im większa potrzeba, tem więcej wysiłków i ofiar być musi. Sam datek materialny, jaki daje dobroczynność czysto ludzka, nie wystarczy. Tu wkroczyć musi Chrystusowa „Caritas“ i działać od początku z miłością i przez miłość.

Zarządy S.M.P. ZAKUPUJ CIE

SZARE KSIĄŻECZKI S M P.

SZARE KSIĄŻECZKI ułatwią
wam pracę organizacyjną
w Stowarzyszeniu

SZARE KSIĄŻECZKI nauczą
was prowadzić Stowarzyszenie
tak, aby ono jaknajlepiej się
rozwijało

SZARE KSIĄŻECZKI odpo-
wiedzą wam na cały szereg
aktualnych pytań

SZARE KSIĄŻECZKI będą
waszym najlepszym doradcą
w sprawach organizacyjnych

Polecamy: „Walne Zebranie”

szara książeczka, w którą winien zaopatrzyć się
każdy zarząd S.M.P. Nauczy ona jak przygotować
i prawidłowo przeprowadzić walne zebranie w SMP.
Zarządy, pomyślcie o tem, że koniec roku się zbliża

„Skrzynka Zapytań”

szara książeczka wyjaśni wam na czym polega ta
forma pracy oświatowej i nauczy jak ją prowadzić

Zgłoszenia nadsyłać

do SKŁADNICY ZWIĄZKU M.P.

Wilno, Metropolitalna 1. Telefon Nr. 7-83

Konto P. K. O. Nr. 80742

Zarządy S.M.P.
Składnica Związku
poleca na

ŚWIĘTO MŁODZIEŻY

DO NABOŻEŃSTWA

MSZA WSPÓLNA

Cena 35 gr.

MATERJAŁ NA AKADEMJE

BÓG PANEM I CELEM NASZYM

Cena 2 złote

DO WERBOWANIA NOWYCH CZŁONKÓW

CHODŹ DO NAS

BROSZURKA PROPAGANDOWA

Cena 10 gr.